

Aan:
de leden van provinciale staten
van Drenthe

Assen, 9 december 2002
Ons kenmerk 48/BJC/A1/2002011186
Behandeld door mevrouw N. Gerritsen (0592) 365798
Onderwerp: Verslag bijeenkomst IPO-commissie Bestuurlijke Organisatie

Geachte leden,

Op 29 oktober 2002 heeft in Drenthe de bijeenkomst plaatsgevonden van de IPO-commissie Bestuurlijke Organisatie (ook bekend als de commissie-Hennekeij).

Zoals bekend is de commissie gevraagd het dagelijks bestuur van het IPO te adviseren over een verbeterde structuur en werkwijze van de bestuurlijke organisatie en, in samenhang daarmee, over de wijze waarop gekomen zou kunnen worden tot een slagvaardiger optreden van het IPO. Dit alles mede tegen de achtergrond van de eventuele consequenties van de aangekondigde dualisering. Dit verzoek heeft geresulteerd in het, reeds in uw bezit zijnde, rapport Het IPO en de presterende provincies.

Het verslag van deze bijeenkomst, dat door het IPO is opgesteld, is ter informatie bijgevoegd.

Overeenkomstig het door gedeputeerde staten van Drenthe genomen besluit,

hoogachtend,

E.A. Martens,
hoofd van de Stafgroep Bestuurs-, Juridische en Concernzaken

Bijlage(n):
gm/coll.

Kort verslag bijeenkomst vertegenwoordigingen PS Drenthe en Cie Hennekeij d.d. 29-10-2002

De door de PS-leden naar voren gebrachte aandachtspunten en de daarop vanwege de commissie gegeven reacties zijn zoveel mogelijk gebundeld naar hoofdonderwerp weergegeven.

Hoofdconclusie

De uitgezette hoofdlijn naar het voorgestelde verenigingsmodel is akkoord. Een aantal punten behoeft nog uitwerking/aandacht.

Interprovinciale samenwerking

Het principe van samenwerking staat niet ter discussie. Naar voren komende opvattingen zijn "eens met beoogde verenigingsstructuur", "eens, maar vergelijk met VNG gaat vanwege het beperkte aantal van 12 leden niet volledig op" tot "eens met opheffen van de gemeenschappelijke regeling, al kan eventueel ook via die lijn veel bereikt worden". Ook dient de vraag zich aan of er behalve de vereniging nog andere slagvaardiger keuzes te maken zijn.

Het Stichtingsmodel is afgefallen vanwege het minder democratische gehalte. Tegen die achtergrond bleven in feite alleen de gemeenschappelijke regeling en de vereniging over. De commissie is van oordeel dat de rechtsvorm van de vereniging - gelet op de specifieke taken van het IPO (belangenbehartiging, platform en vernieuwer) en de slagvaardige wijze waarop deze uitgevoerd moeten kunnen worden - het beste past bij het IPO.

Dualisering

De vraag rijst of veranderen onder het mom van dualisering, nu de invloed daarvan op Wgr-samenwerkingsverbanden nog ongewis is, niet als voorbarig is te beschouwen.

De commissie constateert in haar rapport dat het inderdaad nog steeds ongewis is wat de consequenties zullen zijn van de voorziene dualisering voor de Wgr. Elzinga acht dualisering niet gepast bij verlengd c.q. indirect bestuur. Bij een vereniging, waarin desgewenst en naar eigen inzicht duale elementen kunnen worden opgenomen, is dit probleem niet aan de orde. De commissie laat duale elementen terugkomen in de relatie bestuur - algemene ledenvergadering.

Algemene ledenvergadering (ALV)

Een sterke positie van PS-leden in de ALV is gewenst; de ALV mag geen 'applausmachine' zijn. Overigens zouden PS-leden, ook buiten de ALV, geïnformeerd moeten blijven worden. Ingestemd wordt met de voorgestelde kaderstellende en controlerende taak. Vraag is wel hoe e.e.a. voor betrokken statenleden is te realiseren c.q. hoe zij daarbij gefaciliteerd kunnen worden. Verder verdient het aantal afgevaardigden per provincie aandacht.

Als reactie op deze kanttekeningen wordt ingebracht, dat het de bedoeling is dat PS-leden via de ALV meer direct bij het IPO betrokken worden. De ALV heeft een vnl. kaderstellende en controlerende taak. Het fungeren als applausmachine moet inderdaad worden voorkomen. Er moet worden nagedacht over de invulling van de rol en positie van deze 50 à 60 PS-leden. Een punt van aandacht is het faciliteren van deze leden. Het IPO wil 'klein, maar fijn' blijven; er zal geen sprake kunnen zijn van dienstverlening zoals bij de VNG; dit zal derhalve per provincie moeten worden geregeld. Desgewenst kan de ALV overigens een eigen adviescommissie instellen, bijvoorbeeld op het terrein van de rechtspositie van PS-leden.

Het aantal afgevaardigden per provincie behoeft aandacht. De staten bepalen de afvaardiging en het is aan de provincies zelf om te bepalen met welk "mandaat" zij optreden.

Bestuur

Onderkend wordt dat het IPO primair op GS-taken is gericht. Ten aanzien van de positie van de CdK's in het bestuur vraagt men zich af of roulatie mogelijk is. Overigens komt de positie van CdK's in het bestuur "lastig" over; het betreft niet-gekozen bestuurders met overwegend een beperkte eigen portefeuille.

De voorzitter hoeft weliswaar niet persé een CdK te zijn, maar als uitgangspunt geldt dat het iemand met gezag dient te zijn. Bij meer CdK's in het bestuur is roulatie denkbaar. Overigens kan toevoeging van meerdere CdK's ook vorm krijgen via adviseurschap i.p.v. lidmaatschap; dit lijkt een meer realistische (politieke) inschatting.

De "macht" van het bestuur wordt enigszins gerelativeerd. Van belang is dat de nodige checks en balances worden ingebouwd. Naast de formele verantwoording aan de ALV geldt er een "eigen" verantwoording van de individuele bestuursleden aan hun provincie. Verder moeten bestuursleden als voorzitter van een adviescommissie uiteraard rekening houden met de meningen van de 12 provincies. Kortom, dit geeft een evenwichtige structuur. Ten aanzien van gevoelige en zware onderwerpen is bovendien altijd terugkoppeling mogelijk naar de deelnemende provincies.

Commissies

Het wordt als verrassend beschouwd dat de reorganisatie van 1999 kennelijk is mislukt. Vraag is of het nu op afdoende wijze wordt geregeld en of 12 commissies niet teveel is; het bewaken van integraliteit is nodig.

De commissie-Hennekeij heeft meerdere modellen gezien. Het blijft hoe dan ook de vraag welke je eventueel samenvoegt; elke combinatie roept weer een nieuwe discussie op. Verwezen wordt voorts naar de - formeel buiten de IPO-structuur opererende - portefeuillehoudersoverleggen, die vanwege de huidige, meer geïntegreerde indeling van adviescommissies, steeds vaker plaatsvinden. Er blijkt in de praktijk in ieder geval duidelijk behoefte te bestaan aan dergelijke overleggen. Door bijvoorbeeld voor 12 commissies te kiezen wordt beter aangesloten op de portefeuilles van GS-leden waardoor de herkenbaarheid en betrokkenheid van GS-leden zal toenemen. Van belang is overigens dat de commissie ervan uitgaat dat niet alle adviescommissies dezelfde vergaderfrequentie aanhouden, maar dat dit per commissie verschilt.

Overig

Het tijdspad wordt als strak ervaren. Invoering na de verkiezingen is mogelijk problematisch; de nieuwe statenleden zijn nog zoekende en daarnaast aan het IPO volledige aandacht schenken is wellicht te veel.

Onderkend wordt dat het cultuuraspect uiterst belangrijk is.